

CK.0000070543

TRỊ VÂN HƯƠNG
(chủ biên)

KHOA HỌC TÂM LÝ

TRONG
quản lý
hành chính

NGUYỄN
HỌC LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

KHOA HỌC
TÂM LÝ
TRONG
quản lý
hành chính

Mã số: $\frac{3.30}{CTQG - 2014}$

TS. NGUYỄN THỊ VÂN HƯƠNG
(Chủ biên)

KHOA HỌC
TÂM LÝ
TRONG
quản lý
hành chính

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2014

TẬP THỂ TÁC GIẢ

TS. Nguyễn Thị Vân Hương (Chủ biên)

ThS. Nguyễn Mạnh Chủ

ThS. Ngô Thị Kim Dung

ThS. Nguyễn Thị Hà

ThS. Nguyễn Thị Tế

PGS.TS. Vũ Duy Yên

ThS. Nguyễn Thị Hải Yến

ThS. Nguyễn Thị Yến

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Tâm lý học quản lý là một chuyên ngành tâm lý học ứng dụng trong hoạt động quản lý. Đó là sự kết hợp biện chứng giữa tâm lý học và khoa học quản lý nhằm đáp ứng sự đòi hỏi không ngừng nâng cao hiệu quả của hoạt động quản lý - một dạng hoạt động đặc biệt trong xã hội

Khoa học quản lý giữ vai trò quan trọng trong hoạt động quản lý, giúp cho các nhà lãnh đạo, quản lý những hiểu biết cần thiết về tâm lý của từng cá nhân trong tổ chức nói chung và các cơ quan hành chính nhà nước nói riêng.

Nhằm cung cấp cho người đọc những kiến thức cơ bản về khoa học tâm lý được vận dụng trong quản lý hành chính nhà nước, để hiểu và vận dụng những kiến thức này vào thực tiễn công tác, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách ***Khoa học tâm lý trong quản lý hành chính*** do TS. Nguyễn Thị Vân Hương chủ biên.

Cuốn sách phân tích những đặc điểm tâm lý của cán bộ, công chức trong các cơ quan hành chính nhà nước; những đặc điểm tâm lý của người lãnh đạo, quản lý trong các cơ quan hành chính nhà nước; giao tiếp trong hoạt động quản lý hành chính nhà nước...

Mỗi cá nhân trong tổ chức, cơ quan nhà nước đều có sự khác biệt nhau về nhiều phương diện. Vì vậy, cuốn sách này đã đưa

ra các cách nhận biết khác nhau, cách tiếp cận khác nhau nhằm giúp các nhà lãnh đạo, quản lý thành công trong việc hiểu biết về tâm lý của đối tượng để có thể dẫn dắt các thành viên và tổ chức của họ một cách hiệu quả nhất.

Mặc dù các tác giả và những người biên tập đã rất cố gắng nhưng không tránh khỏi còn thiếu sót. Rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để hoàn thiện cuốn sách trong lần xuất bản sau.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 4 năm 2014

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

Chương I

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TÂM LÝ HỌC QUẢN LÝ*

I. ĐỐI TƯỢNG, NHIỆM VỤ CỦA TÂM LÝ HỌC QUẢN LÝ

1. Khái niệm tâm lý học quản lý

Tâm lý học là khoa học nghiên cứu sự hình thành, vận hành và phát triển các hiện tượng tâm lý của con người. Như vậy, đối tượng nghiên cứu của tâm lý học là các hiện tượng tâm lý của con người, là khía cạnh tâm lý trong hoạt động của con người. Trong khi đó cuộc sống của con người là một dòng những hoạt động và phát triển theo sự phát triển của xã hội. Để có thể nghiên cứu hết được những hoạt động đó yêu cầu phải có nhiều ngành khoa học tâm lý ra đời. Chính vì vậy, khoa học tâm lý hiện nay bao gồm nhiều ngành khác nhau nghiên cứu tâm lý con người và những tính chất chung của con người trong những hoạt động nhất định. Mỗi chuyên ngành nghiên cứu con người trong những lĩnh vực hoạt động cụ thể, trên cơ sở đó xác định những đặc điểm, những phẩm chất tâm lý cần có đối với lĩnh vực đó giúp họ hoạt động có hiệu quả. Tương ứng

---

* ThS. Nguyễn Thị Hà và ThS. Nguyễn Thị Tế biên soạn.

với mỗi loại hình hoạt động đó là sự ra đời của hàng loạt chuyên ngành tâm lý học ứng dụng: tâm lý học lao động, tâm lý học quân sự, tâm lý học sư phạm, tâm lý học thể thao, tâm lý học tư pháp, tâm lý học xã hội, tâm lý học sáng tạo, tâm lý học ứng xử...

Tâm lý học quản lý là một chuyên ngành tâm lý học ứng dụng trong hoạt động quản lý. Đó là sự kết hợp biện chứng giữa tâm lý học và khoa học quản lý nhằm đáp ứng sự đòi hỏi không ngừng nâng cao hiệu quả của một dạng hoạt động đặc biệt trong xã hội - hoạt động quản lý. Tâm lý học quản lý là một chuyên ngành của tâm lý học, chuyên nghiên cứu những vấn đề tâm lý trong hoạt động quản lý, nhằm làm cho hoạt động quản lý đạt hiệu quả tối ưu.

Với tư cách là một chuyên ngành tâm lý học làm cơ sở, cốt lõi cho việc xây dựng nên một hệ thống lý luận của các khoa học quản lý với dạng hoạt động khác nhau nên tâm lý học quản lý được chia ra làm nhiều phân ngành trong các lĩnh vực như: tâm lý học kinh doanh, tâm lý học quản lý sản xuất, tâm lý học quản lý quân sự, tâm lý học quản lý y tế, tâm lý học quản lý giáo dục,... Sự ứng dụng của tâm lý học quản lý vào các lĩnh vực hoạt động khác nhau này đã giúp các nhà quản lý, lãnh đạo có những tri thức tâm lý cụ thể thích hợp (sát hợp) để có thể vận dụng trong hoạt động quản lý, lãnh đạo của mình. Hoạt động quản lý trong các cơ quan hành chính nhà nước có những đặc điểm riêng so với các tổ chức, cơ quan quản lý khác (các đoàn thể, các tổ chức chính trị - xã hội...). Vì vậy, đòi hỏi phải có chuyên ngành tâm lý học quản lý chuyên biệt. Theo hướng tiếp cận như vậy, có thể xem tâm lý học quản lý hành